

Voorzitter: C. Nieuwenhout (GroenLinks)

Namens de raad: N. Nieuwenhuijsen (GroenLinks), D. van der Meide (PvdA), K. van Doesen (D66), W. Koks (SP), S. van der Pol (VVD), G. Brandsema (ChristenUnie), W. Pechler (PvdD), R. Bolle (CDA), Y. Menger (100%Groningen/Stadspartij), K. Blauw (PVV)

Namens het college: I. Jongman (wethouder), I. Diks (wethouder)

Namens de griffie: G. Mulder

Conformstukken + Lokaal Preventie akkoord + Stand van zaken Motie van zorg naar Preventie

00:16:17

Voorzitter: Dames en heren, welkom bij de meningsvormende sessie over de volgende conformstukken. De verordening tot wijziging van de verordening individuele studietoelage participatiewet 2020 en de overeenkomst dierenbescherming en dieren noodhulp. Er zijn geen woordmeldingen aangekondigd voor deze beide raadsvoorstellen, ik kijk nog even rond. Toch wel, de heer Pechler?

00:16:41

De heer Pechler: Ja. Even een klein compliment vanuit onze kant, want we zien in het stuk van de dierenbescherming dat er een nieuw dierenopvangasiel komt in het zuiden van de gemeente en we zijn blij met de nieuwbouw. We zijn er als Partij voor de Dieren blij mee, ook met de medewerking van de gemeente.

00:16:59

Voorzitter: Nou, kijk aan. De heer Nieuwenhuijsen?

00:17:03

De heer Nieuwenhuijsen: Dank u, Voorzitter. Wij zijn daar ook heel blij mee, maar we hebben wel een vraag aan de wethouder over dit stuk. Afgelopen weken is duidelijk geworden dat de vogelgriep steeds meer slachtoffers maakt, het is als een stille pandemie. Niemand hier hoeft het risico van Zoönosen onderschreven te zien, dus wij vroegen ons af hoe het college denkt over de eventuele financiële nood die de vogelgriep op kan leveren bij de dierenbescherming en of er nog andere partijen zijn die ze daar eventueel bij kan betrekken. Excuses voor het gehijg.

00:17:38

Voorzitter: Dan geef ik graag kort het woord aan het college hierover.

00:17:42

Wethouder Jongman: Dank u wel, Voorzitter. Dank voor het compliment. Ik heb de tekeningen mogen zien en het wordt echt heel mooi en diervriendelijk ingericht. De dieren die soms last van elkaar hebben, worden gescheiden. Ik zal niet uitweiden maar ik ben heel enthousiast zoals u hoort. Dan de tweede vraag over de ontwikkeling waar de heer Nieuwenhuijsen aan refereert. Het college is het met u eens dat dat een zorgelijke ontwikkeling is in het algemeen, maar toch maar even hier neerdalend: we hebben tot op heden geen signalen ontvangen dat dit problematisch is voor de vrijwilligers of dierenambulance. We hebben daarmee ook geen zicht op mogelijke financiële

consequenties. Het bestrijden van deze crisis is ook een verantwoordelijkheid van de veiligheidsregio maar als gemeenten hier signalen over krijgen en mogelijkterwijs zouden kunnen ondersteunen dan gaan we dat ook zeker doen.

00:18:40

Voorzitter: Hartelijk dank. Ik kijk even rond in de zaal. Deze stukken zijn conformstukken. Gaat u ermee akkoord dat deze raadsvoorstellen inderdaad als conformstuk doorgaan naar de gemeenteraad? Dat is zo, dan zetten we die op de lijst. Dan gaan we direct verder naar de volgende sessie. Dat is de meningsvormende sessie over het lokaal preventieakkoord, de collegebrief van 26 januari, gecombineerd met een andere collegebrief van 26 januari met de stand van zaken van de motie zorg naar preventie die de raad vorig jaar juli heeft aangenomen. Voor deze sessie hebben we tot 16:20 de tijd, dus ongeveer vier minuten per fractie. We beginnen met de inspreker, Marlieke de Jonge van werkgroep Toegankelijk Groningen. Ze is als het goed is digitaal aanwezig, maar ik hoor nog geen geluid. We zijn bezig om het te regelen, Marlieke. Ja, ze is nu goed verstaanbaar.

00:19:50

Mevrouw De Jonge: Ben ik verstaanbaar? Dit is een nieuwe truc, ik moest het beveiligingssysteem van Lentis saboteren, maar volgens mij het is gelukt.

00:19:59

Voorzitter: Het is u gelukt om het te saboteren, zo te zien.

00:20:05

Mevrouw De Jonge: Voor ons ligt een lokaal preventieakkoord waar maar heel weinig mensen over hebben kunnen meedenken. De werkgroep Toegankelijk Groningen voelt zich dan ook nauwelijks gepasseerd, hoewel we ons ruim van tevoren actief hebben aangemeld. Soms laat de tijdsdruk de democratie geen ruimte en hebben we pech. Intussen is ons wel verzekerd dat we alle gelegenheid krijgen om bij te dragen aan het uitvoeringstraject zoals ook te lezen in de collegebrief. Dat is wel een beetje lastig, want er zijn allerlei keuzes gemaakt waarbij het nog maar de vraag is of we in beeld komen.

00:20:42

Mevrouw De Jonge: Rond preventie en gezonde leefstijl is dat steeds het probleem. Mensen en kinderen met een handicap of beperking lijken niet in dat plaatje te passen. Chronisch zieken desnoods wel, maar alleen als je tot de juiste categorie behoort en reparabel of herstelbaar bent. Groepen diabetes twee, overgewicht, hart- en vaatziekten en het liefst één ziekte tegelijkertijd, complex wordt niet op prijs gesteld. Herstel en normatief gezond is in geval van een handicap geen optie en zit er niet in. Juist dan is hard werken aan een goede conditie belangrijk en lonend, ben ik zelf door ervaring wijs geworden. Lonend voor jezelf en je plezier in het leven, maar ook lonend voor de samenleving.

00:21:31

Mevrouw De Jonge: Nu moeten we soms onnodig veel zorg consumeren, alsof dat een leuke hobby is. Wat moet, dat moet, maar wij besteden onze energie ook liever aan andere aspecten van het leven en samenleven, net als iedereen. Preventieprogrammaontwikkelaars in soorten en maten begrijpen ook niet altijd dat je bij chronische pijn en beperkingen een dubbele motivatie moet mobiliseren om aan je fysieke en psychische conditie te gaan werken. Als elke beweging je confronteert met pijn, als elk programma je laat voelen alsof je

er niet bij hoort en dat je de norm niet haalt... Haal dan de discipline maar eens uit je tenen, dat lukt niet iedereen. Juist daarom kom ik even inspreken. Dat akkoord gaat niet vanzelfsprekend over ons als defect verklaarde burgers, maar dat beeld willen we kantelen. Leven met een handicap of beperking is de kans krijgen om te mogen zijn wie je bent, om vervolgens mee te doen aan leefstijlprogramma's, sport en preventieprojecten.

00:22:35

Voorzitter: Sorry Marlieke, het brandalarm gaat hier af dus ik onderbreek je heel even. Ik weet niet zo goed wat er gaat gebeuren. We komen bij je terug.

00:22:50

Mevrouw De Jonge: Ik heb een verkeerde invloed op die dingen. Ik blijf lekker zitten.

00:24:40

Voorzitter: Marlieke, we mogen weer terug in de zaal maar we wachten nog even op het signaal dat het echt veilig is.

00:24:47

Mevrouw De Jonge: Ja, dat komt er van mijn sabotagepraktijken, dan gaat bij jullie het brandalarm af.

00:24:51

Voorzitter: Inderdaad. Ik krijg een sein dat we mogen doorgaan. De opname wordt zo weer gestart en dan kan jij je betoog afmaken.

00:25:04

Mevrouw De Jonge: Volgens mij was ik al aan het einde beland, wat dat betreft was de timing goed. Wij willen ook graag meedoen en leefstijlprogramma's zijn ook belangrijk... Een handicap is een andere uitgangspositie maar dat is niet chronisch afgeschreven. Daar kan ik het bij houden, ik was al ongeveer bij het eind. Gaan jullie maar verder.

00:25:34

Voorzitter: Dat is goed, hartelijk dank. Ik kijk even de zaal in, ik zie dat de heer Koks een vraag aan u heeft.

00:25:43

De heer Koks: Ja, Marlieke, waar ik wel benieuwd naar ben... Je inhoudelijke verhaal is glashelder. Ik ben wel benieuwd naar de gang van zaken. Er passeren honderden onderwerpen de agenda in de loop van de collegeperiode. Gaan jullie er als werkgroep vanuit dat jullie bij elk onderwerp geconsulteerd worden? Dat zal wel niet, hoop ik voor jullie, maar steken jullie zelf je vinger op als jullie denken dat een onderwerp van jullie is of worden jullie door de ambtenaren op de hoogte gesteld als iets mogelijk voor jullie is?

00:26:19

Mevrouw De Jonge: Dit rapport zijn we op het spoor gekomen via de sportnota, geloof ik. We hebben ons toen direct aangemeld. Het is voor ons ook een heel belangrijk onderwerp, dus als jullie daarmee aan de slag gaan, raadpleeg ons dan. Die subsidieaanvraag moest ineens verschrikkelijk snel gebeuren, en ongeveer iedereen is toen gepasseerd. Ik heb toen ergens een preventienota opgevist en toen had ik hem eerder dan de griffier, dat vond ik echt knap van mezelf. Bij het uitvoeringsdeel willen we dan wel betrokken worden, maar we hadden eerder willen meepraten want nu passen we er niet goed in, maar goed.

00:27:06

De heer Koks: Mijn vraag is of jullie bij elk onderwerp actief op de hoogte gesteld willen worden door het college of de ambtenarij?

00:27:17

Mevrouw De Jonge: Ja, eigenlijk wel. Toevallig heeft dit mijn bijzondere belangstelling omdat gezonde leefstijl en sport een beetje mijn hobby is en daar zit ik dus extra op te letten. Je raakt hier makkelijk uit beeld en ik denk juist dat dat niet zo moet. In principe zou ik graag willen dat de ambtenaren ons zelf zouden betrekken, maar dat is er hierbij ingeschoten. Ik ga niet achteruit fietsen.

00:27:52

Voorzitter: Ik zag ook nog een vraag in de zaal van de heer Bolle van het CDA.

00:27:56

De heer Bolle: Dank u wel. Ik vroeg me af of mevrouw de Jonge misschien een voorbeeld heeft van waarom ze niet in dit akkoord zou passen. Het staat niet echt expliciet benoemd, dus dat begrijp ik wel.

00:28:17

Mevrouw De Jonge: Het is heel erg gericht op jongeren en kinderen, wat ik natuurlijk prima vind, dat is hartstikke goed. Verder is het gericht op bepaalde leefstijlproblematiek zoals overgewicht en dat is niet mijn hobby. In het uitvoeringprogramma vrees ik heel erg dat er veel activiteiten worden uitgesloten. Wij willen wel enorm graag weer aan de slag met healthy aging en inzetten op gezondheid. Dat defect-denken krijgen we niet zo gauw uit ons systeem. Je moet nog steeds tot allerlei doelgroepen behoren om ergens aan mee te kunnen doen. Het is jammer, maar waar. Ik ben met mijn ondergewicht altijd de pineut.

00:29:13

Voorzitter: Hartelijk dank voor de antwoorden op de vraag.

00:29:16

Mevrouw De Jonge: Bij de eerstelijnszorg die een zorgverzekeraar heeft moet je ook diabetes of overgewicht hebben voordat je mee mag doen. Dat is niet voor iedereen gegeven, ze hebben ook wel eens wat anders. Zo gauw je een beetje complex in elkaar zit, vlieg je het systeem uit. Zo werkt ons systeem.

00:29:39

Voorzitter: Hartelijk dank voor de extra verheldering, de woordvoering en het beantwoorden van de vragen. Dan zou ik nu over willen gaan naar de woordvoering van de partijen. Welke partij mag ik als eerst het woord geven? PvdA?

00:29:55

De heer Van der Meide: Graag, als dat goed is. We hebben geen opmerkingen over de preventieaanpak. Het ziet eruit als een goed en degelijk stuk. We hebben wel moeite met de beantwoording van de motie die wij hebben ingediend in juli bij de begroting. Alhoewel er in de beantwoording 27 beleidslijnen genoemd worden die deels met preventie samenhangen, staan er juist heel weinig zaken in die wij bedoelden met de motie die ingediend is in juli 2021. De belangrijkste issue is dat de motie vroeg om bij de begroting inzichtelijk te maken waar er extra geld is uitgegeven met name bij het versterken van het buurtwerk,

jongerenwerk, wijkbudgetten voor initiatieven van bewoners, buurtactiviteiten, kerken en welzijnsorganisaties.

00:30:40

De heer Van der Meide: Dat is niet gebeurd. Niet bij de begroting en niet bij de beantwoording van de motie nu. Ook al hebben wij een andere begrotingssystematiek die meer met hoofdlijnen wordt weergegeven, heeft de raad het recht om tot op het kleinste detailniveau vragen te stellen en daar antwoord op te krijgen. Met name de organisaties waar de gemeente mee samenwerkt zijn onzes inziens van groot belang voor de sociale cohesie. Dat is voor ons de eerste stap in de preventie.

00:31:06

De heer Van der Meide: De tweede stap in de preventie zien wij wel vooral terug in gemeentelijke beleidslijnen, en dan vooral op het gebied van gezondheid zoals roken en alcohol en de andere behoorlijk specifieke programma's. Dat sluit mooi aan op het verhaal van Marlieke. Bijna alle 27 genoemde beleidslijnen zijn exclusief gemeentelijke lijnen plus de bijbehorende budgetten, maar ons ging het vooral om die organisaties die net buiten het gemeentelijk apparaat staan.

00:31:32

Voorzitter: U heeft daarop een interruptie van de heer Bolle.

00:31:34

De heer Bolle: Ik vroeg me af of de heer van der Meide ambtelijk gecheckt heeft hoe dat bij die andere partijen zit en hoeveel geld daaraan uitgegeven wordt? Mijn ervaring is dat als je dat vraagt, je dan meestal een heel goed antwoord krijgt.

00:31:47

De heer Van der Meide: Nee, dat heb ik inderdaad niet gedaan. Ik vind ook dat ik daar een reden voor heb. We hebben de motie ingediend en bij de begroting nog eens nagevraagd waar die informatie bleef. Die krijgen we nu wel, alleen het antwoord dat wij nu krijgen is volgens ons niet het goede antwoord. Er zal best wel informatie gegeven kunnen worden, daarom zal ik ook straks vragen om de motie aan te houden, maar we vinden het belangrijk dat dat voor iedereen toegankelijk is in euro's. Dan kun je ook in de loop van der jaren kijken of dat afneemt of toeneemt en waar de klemtoon op ligt. Misschien is er wel budget voor deze activiteiten, want voor een aantal van de 27 punten in de brief kunnen wij ons daar best iets bij voorstellen, maar het wordt niet inzichtelijk gemaakt. De raad kan daardoor niet controleren of de budgetten voldoende zijn en stijgen of dalen. Daar vroeg de motie om en daar kregen we onvoldoende antwoord op. Graag een reactie van de wethouder.

00:32:42

Voorzitter: U krijgt in ieder geval eerst een reactie van de heer Bolle.

00:32:45

De heer Bolle: Dank u wel, Voorzitter. We hebben de begroting op een nog hoger abstractieniveau in laten delen afgelopen keer. Niet meer op het deelprogrammaniveau maar op programmaniveau. Nu vraagt de Partij van de Arbeid om een abstractieniveau wat ver daaronder ligt. De vragen zijn in principe terecht, alleen de kritiek die de Partij van de Arbeid op het college heeft, alsof het college de informatie niet zou willen geven, vind ik niet gepast. Het past inderdaad niet in onze systematiek en het is een hele specifieke informatie

die misschien wel bedrijfsgevoelig is, dus ik snap niet zo goed waarom dat nu een politiek debat zou moeten verdienen.

00:33:28

De heer Van der Meide: Ik zeg niet dat het een politiek debat moet verdienen, en ik zeg ook niet dat het college het niet wil, ik zeg alleen dat het college het nu niet doet. Daar hadden we heel specifiek om gevraagd.

00:33:38

De heer Bolle: De heer van der Meide zei dat de raad het college nu niet kan controleren. Daar sloeg ik op aan, want volgens mij kunnen we dat heel goed. We krijgen de informatie zoals we zelf hebben vastgesteld hoe we die informatie zouden willen krijgen.

00:33:52

De heer Van der Meide: Daar heeft u natuurlijk gelijk in, dat kunnen we altijd doen. Gelukkig maar. Het primaat ligt nog bij de raad, maar we hadden verwacht dat we in een brief niet alleen de beleidslijnen zouden krijgen maar ook euro's. Dat valt tegen en wil ik daarom graag aan de orde stellen.

00:34:08

Voorzitter: Daarmee gaan we naar de woordvoering van de heer Pechler.

00:34:13

De heer Pechler: Dank, Voorzitter, en dank ook aan Marlieke voor de inspraak. Graag zou ik het college willen vragen om te reflecteren op de inbreng van de werkgroep Toegankelijk Groningen. Verder hou ik het kort. Eerst even over de motie, daar staan wij net zo in als de Partij van de Arbeid. Er staat in de collegebrief wel een hele mooie lijst van acties en interventies omschreven in het kader van preventie, maar als ik die opsomming zo doorneem was dat volgens mij ook voor afgelopen zomer al stand beleid.

00:34:36

De heer Pechler: Uit deze collegebrief wordt mij niet helder wat er extra is gedaan naar aanleiding van die breed gedragen aangenomen motie. Ik zie ook niet staan waar het eerste punt van het dictum om vraagt, namelijk aangegeven waar verdere versterking mogelijk is waar dat op dit moment nog niet gebeurt - waarschijnlijk uit financiële overwegingen. Ook al is het bedrijfsgevoelige informatie zoals het CDA net zei, en dat kan ik me best voorstellen, dan zou ik dat graag in een geheimbrief zien.

00:35:02

De heer Pechler: Dan hebben wij als raad in ieder geval wel inzicht in die getallen en kunnen we dat ook meenemen in de coalitieonderhandelingen, want ik kan me voorstellen dat dat best een belangrijk punt kan gaan zijn. Het lokale preventieakkoord ziet er goed uit, de inzet op het voorkomen van roken en overgewicht is hard nodig. Als Partij voor de Dieren zijn we ook blij dat mentale weerbaarheid er nu in is opgenomen. Het belang van investeringen in de mentale gezondheid is niet te onderschatten. Uit eigen ervaring weet ik hoe het is om jarenlang te worstelen met je geestelijke gezondheid. Als ik dan kijk naar hoe goed ik me nu voel met dank aan de juiste hulp en ondersteuning, dan gun ik dat iedereen. Het is ook erg goed dat de gemeente daar extra geld voor uittrekt. Tot slot nog één vraag over die eenmalige extra bijdrage van vierenhalf ton voor dit jaar die wordt ingezet voor sport en

leefstijl. Wanneer mogen we een terugkoppeling verwachten van wat er allemaal met dit mooie bedrag is gebeurd? Dat was het.

00:35:55

Voorzitter: Hartelijk dank. De heer Koks voor een woordvoering? Gaat uw gang.

00:36:00

De heer Koks: Daar is het knopje. Dank u wel, Voorzitter. Als aanvulling op wat de PvdA-fractie inbracht wil ik het eerst even hebben over die motie van zorg en preventie die wij ook ondertekend hebben. Het college snapt in ons idee niet waar een deel van de raad al sinds jaar en dag op aandringt. Sportieve, sociale, culturele, educatieve en recreatieve ontmoetingsactiviteiten maken buurten, dorpen en straten leuker om in te wonen. Ik heb het al 25 keer gezegd in de acht jaar dat ik raadslid ben. Dat is goed voor het welzijn van bewoners en draagt bij in het voorkomen dat individuen in de knel komen. Zo simpel is het.

00:36:38

De heer Koks: De motie constateert dat buurthuizen, speeltuinen, jongerenwerkers, buurtwerkers, welzijnsorganisaties en inwonersinitiatieven een belangrijke bijdrage aan kunnen leveren aan een leuke straat en leuke buurten. Het jongerenwerk, buurtwerk en de wijkbudgetten moeten worden versterkt. Vervolgens komt deze brief met een eindeloze lijst projectmatige, vooral op het individu-gerichte activiteiten, cursussen, methodieken, convenanten, allianties, akkoorden en aanpakken. Allemaal prachtig, maar daardoor draait geen kinderclub extra, geen tienersos of een jongeren elftal vaker en geen bewonersorganisatie beter.

00:37:22

De heer Koks: Nee, Voorzitter, want de ondersteuning waar in de motie om gevraagd wordt is niet voorzien. Tekenend zijn er drie voorbeelden over psychiatrische problematiek: middelengebruik, maatschappelijke opvang en huiselijk geweld. Allemaal ernstige maatschappelijke kwesties, maar dat is niet waar de motie naar vraagt zoals bijvoorbeeld welzijn versterken en buurten en straten leuker maken. We geven het op met dit college dat de bril zó stevig gericht heeft op het individu en de problemen, dat de kracht van leuke straten en buurten over het hoofd wordt gezien.

00:37:57

De heer Koks: Voorzitter, onze fractie gaat de komende weken qua raadswerk gebruiken om het gesprek te voeren met jongerenwerkers, buurthuizen, kinderwerkers, speeltuinen en buurtwerkers met de vraag wat er nodig is om buurten, dorpen en straten leuker te maken. Als er raadsleden mee willen zijn ze van harte welkom en kunnen ze zich bij mij melden. Dan nog even over de preventie.

00:38:21

Voorzitter: Er is nog een interruptie van de heer Bolle.

00:38:24

De heer Bolle: Dank u wel, Voorzitter. Ik zit de motie nog even lezen, maar ik heb het idee dat de heer Koks van de SP heel goed weet wat er nodig zou zijn om straten beter of leuker te krijgen, en dat is meer geld voor die dingen die in het dictum staan. Hij wijst naar mij, waarmee hij dit bevestigt. Dan kun je het college van alles kwalijk nemen, maar dan gaat het

er uiteindelijk toch om dat er meer geld moet naar de dingen die het SP belangrijk vindt in plaats van het college opgeven, want die willen dit en dat niet?

00:38:55

De heer Koks: Dat klopt voor veel beleidsterreinen, dat we er meer geld bij willen hebben. Dit is er een van. Ik begrijp uw vraag niet zo goed, want we hebben afgelopen periode diverse keren bij dit college geprobeerd om aandacht krijgen voor met name het collectieve deel van het welzijnsstuk, maar dat gebeurt maar mondjesmaat. Vandaar dat we ook een rondje gaan maken.

00:39:19

Voorzitter: U heeft daar een vervolgvraag op van de heer van der Meide.

00:39:24

De heer Van der Meide: Die motie die u goed gelezen moet hebben, vraagt niet om extra geld maar om inzicht. Op basis daarvan kunnen we dan zeggen of iets genoeg of te weinig is of moet groeien. Ik geloof dat er best veel geld naar de samenlevingsopbouw gaat, volgens mij is dat bij elkaar 17 miljoen, maar we willen graag weten hoe we dat de komende jaren verder kunnen doorontwikkelen of afbouwen. De motie vroeg niet om extra geld, dat moet u volgens mij nog even corrigeren.

00:39:54

De heer Koks: Nou, de motie vraagt om versterking. Het kan zijn dat ik een soort Pavlov-reflex heb dat ik dat automatisch in geld omzet. Dat zou kunnen, ik zal het er eens met mijn psychiater over hebben. Wij vertalen het in ieder geval naar meer mogelijkheden in buurten en wijken. Mag ik nog iets over het preventieakkoord zeggen?

00:40:11

Voorzitter: U heeft er nog een vervolgvraag over van mevrouw Blauw.

00:40:17

Mevrouw Blauw: Ik vraag dit wel vaker aan de SP, maar waar wil de SP al dat geld vandaan halen? Volgens mij zitten we er niet zo heel erg goed bij, dus daar ben ik wel benieuwd naar, ook voor de komende collegeperiode.

00:40:25

De heer Koks: In 2021 houden we weer een bak miljoenen euro's over. Er is elk jaar geld over, ondanks alle dramaverhalen over onze financiële toestand. Incidenteel blijft er altijd geld over. Wij zijn ervoor om dat in te zetten, met name voor de samenleving, los van het feit dat we wel een aantal baksteenprojecten willen schrappen maar dat is tussen de regels door.

00:40:54

De heer Koks: Mag ik over preventie nog wat zeggen? Ik wou nog een opmerking maken over alle afkortingen die erin staan waar ik geen hout van snap maar dat zal ik even niet doen. Dat kan ik Googelen. Over een merkwaardig verschijnsel. Hoe lang loopt dit programma al? 2018, 2021? Er staat geen evaluatie ingepland, hoe moet je de resultaten meten? Een deel van de cijfers die erin staan stammen uit 2016, ik kan daar lastig uithalen wat daar de resultaten van zijn... Maar goed, daar zal ik het allemaal niet over hebben.

00:41:31

De heer Bolle: Dan krijg je er ook geen antwoord op.

00:41:31

De heer Koks: Nee. Toegang tot gezond voedsel vinden we heel belangrijk. Over armoede ga ik het niet hebben, want dat gaat op een ander moment gebeuren. Over gezond voedsel is er bijvoorbeeld een experiment bij de SKSG in Beijum in gang gezet, dat is heel goed. We vragen ons af of dit verbreed gaat worden naar alle kinderopvangvoorzieningen en bijvoorbeeld ook naar basisscholen. We zouden het heel goed vinden als, net zoals in Frankrijk, kinderen die gebruik maken van dat soort voorzieningen van een gezonde maaltijd worden voorzien.

00:42:03

De heer Koks: Ook het voedselpakket wat de voedselbank erop nahoudt... Ik zou het heel goed vinden als het college eens met de voedselbank in gesprek gaat om te vragen of zij ook in staat zijn om een fatsoenlijk, gezond voedselpakket aan te bieden. Verder wordt het belang van een fysiek gezonde omgeving die een gezond leven stimuleert aangestipt. Daar zijn we het helemaal mee eens, en het lijkt ons heel goed als de eerste stap daarin zou zijn dat al die schimmelwoningen de wereld uitgaan. Als je het hebt over een gezond leefklimaat, past schimmel daar absoluut niet in. Een passend sport- en bewegingsaanbod, herintroductie van het schoolzwemmen, dat lijkt ons daar prima in te passen. Wat vindt het college daarvan? Dat was het.

00:42:50

Voorzitter: Hartelijk dank. Wie kan ik dan het woord geven? De heer Brandsema?

00:42:55

De heer Brandsema: Dank u, Voorzitter. Vorig jaar april vroeg de ChristenUnie middels schriftelijke vragen aandacht voor het lokale preventieakkoord in navolging van het landelijk preventieakkoord. Mijn fractie is blij dat er nu een lokaal akkoord ligt en we kunnen het preventieakkoord in grote lijnen steunen. We hebben nog wel een aantal zorgen en vragen. Het landelijke akkoord kent drie hoofdlijnen: overgewicht, roken en problematisch alcoholgebruik. Het college kiest ervoor om problematisch alcoholgebruik in te wisselen voor mentale weerbaarheid. De ChristenUnie is erg blij met de expliciete aandacht voor mentale weerbaarheid maar het college maakt niet duidelijk waarom het problematisch alcoholgebruik is komen te vervallen. Ik hoor graag van de wethouder wat hier de reden voor is geweest.

00:43:37

De heer Brandsema: Voorzitter, wat de ChristenUnie betreft hoort problematisch alcoholgebruik in dit lokale preventieakkoord. Mijn fractie ziet in het huidige akkoord laagdrempelige aanknopingspunten om dit onderdeel alsnog aan het akkoord toe te voegen. Als we namelijk kijken naar de interventies die gericht zijn op het terugdringen van roken, dan wordt ingezet ook een rookvrije zwangerschap, waarbij je eenvoudig een alcoholvrije zwangerschap kunt toevoegen. En naast Stoptober kan er worden ingezet op Dry January. Tot slot wordt NIX18 genoemd. De NIX18 campagne gaat over roken én drinken, dus dat hoeft ook niet heel ingewikkeld te zijn wat mijn fractie betreft. Daarnaast kan het convenant

verantwoord alcoholgebruik dat de gemeente, Rijksuniversiteit Groningen, Hanzeschool en acht studentenverenigingen hebben gesloten onderdeel worden van dit preventieakkoord.

00:44:19

De heer Brandsema: Het convenant is in 2019 gesloten en loopt dit studiejaar af. In het convenant staat dat vóór afloop van het convenant afspraken gemaakt worden over de periode na de looptijd. Wat ons betreft kan worden onderzocht of het convenant bij dit preventieakkoord betrokken kan worden. Verder vindt mijn fractie dat je je af kunt vragen of happy hours nog passen in een gemeente die streeft naar healthy aging. Natuurlijk is een happy aging ook belangrijk, en daar past een biertje of een wijntje prima bij, maar drank spotgoedkoop aanbieden is een beweging de andere kant op die we best ter discussie kunnen stellen.

00:44:53

Voorzitter: U heeft daar een interruptie van de heer Nieuwenhuijsen.

00:44:57

De heer Nieuwenhuijsen: Dank u, Voorzitter. Wat ik hier wel grappig aan vindt, is dat het healthy aging-verhaal zich nu met name richt op medior tot senior inwoners zodat die gezond oud kunnen worden, terwijl het happy hour voor een andere doelgroep is. Is de ChristenUnie dat met mij eens?

00:45:15

De heer Brandsema: Niet helemaal, Voorzitter, want gezond ouder worden begint al voordat de bevalling plaatsvindt. Vanaf min negen tot honderd jaar, dus volgens mij is het belangrijk dat er in de volle breedte aandacht is voor gezond ouder worden. Voorzitter, mijn fractie hoort graag van het college of het bereid is om het onderdeel problematisch alcoholgebruik toe te voegen aan het akkoord.

00:45:45

Voorzitter: U heeft een interruptie van de heer Bolle, hij is op dreef vandaag.

00:45:48

De heer Bolle: Dit is de eerste interruptie bij de heer Brandsema. Ik vroeg me even af, stel dat het college dat zou gaan doen, wat zou het dan praktisch opleveren?

00:46:00

De heer Brandsema: Ik denk hetzelfde als wat het praktisch oplevert bij het tegengaan van overgewicht en roken. Volgens mij gaat het erom dat er aandacht voor kan zijn. Ik heb een aantal concrete voorbeelden genoemd waarvan mijn fractie denkt dat het relatief eenvoudig gekoppeld kan worden aan wat er al bedacht is, onder andere bij roken. Volgens mij is het goed dat daar aandacht voor is en dat het overmatig alcoholgebruik daardoor af kan nemen, net zoals dat bij roken en overgewicht zou kunnen en waar we naar streven.

00:46:27

De heer Brandsema: Voorzitter, dan de mentale weerbaarheid. Goed dat het college hiervoor kiest. De afgelopen eeuw zijn er met betrekking tot preventie grote sprongen gemaakt als het gaat om de volksgezondheid. Voor de eenentwintigste eeuw wordt een grote uitdaging voor de geestelijke gezondheidszorg voorzien en het valt mijn fractie wel op dat er vooral gesproken wordt over zaken omtrent armoede. Dat is een belangrijk thema,

maar niet het enige onderdeel van mentale weerbaarheid. Eén extra perspectief brengt mijn fractie graag in, en dat betreft weerbaarheid in relatie tot seksuele voorlichting aan jongeren in de breedste zin van het woord. De ChristenUnie kaart dit punt vaker aan, onder andere naar aanleiding van rapporten van de Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen. Ook de ontstane aandacht voor seksueel grensoverschrijdend gedrag naar aanleiding van de uitzending van Tim Hofman laat zien dat aandacht nodig is voor zaken als wensen, grenzen aangeven, groepsdruk en lichamelijke integriteit voor meisjes, wat misschien nog wel belangrijker is voor jongens. Graag een reactie van de wethouder of zij mogelijkheden ziet om dit onderdeel steviger te verankeren in het akkoord. Tot zover, dank u wel.

00:47:27

Voorzitter: U heeft hierover nog twee vragen, eerst een van de heer Nieuwenhuijsen.

00:47:29

De heer Nieuwenhuijsen: Dank, Voorzitter, Een week of vijf, zes geleden zaten we hier ook te praten over onder andere soa-testen, seksuele gezondheid en seksuele veiligheid. Dat was een vrij, ik wil zeggen expliciet onderwerp, maar dat valt wel mee. We hebben het er wel heel erg duidelijk over gehad. Dat is toch al heel wat? Waarom zou je dat dan ook hieronder willen scharen? Dat is toch een andere lijn?

00:47:57

De heer Brandsema: Voorzitter, volgens mij is dat helemaal geen andere lijn. Als ik het preventieakkoord lees en kijk wat daar staat over mentale weerbaarheid... Zoals ik al zei is mijn fractie heel blij dat het onderwerp op de agenda staat en dat het meegenomen wordt in dit akkoord. Wat de ChristenUnie betreft komt er ook een nadrukkelijker accent op dit onderdeel als het gaat om mentale weerbaarheid. Mijn fractie ziet niet in waarom dat niet zou kunnen.

00:48:18

Voorzitter: Een korte interruptie?

00:48:18

De heer Nieuwenhuijsen: Ja. Dat begrijp ik, maar mijn punt is dat er al ideeën en beleid voor dit onderwerp liggen en dat hebben we een aantal weken geleden behandeld.

00:48:30

De heer Brandsema: Voorzitter, pleit GroenLinks er dan ook voor om armoede helemaal uit het lokale preventieakkoord te halen? Daar zijn ook al allerlei dingen mee gedaan als het gaat om het terugdringen van armoede en de zaken eromheen.

00:48:40

De heer Nieuwenhuijsen: Mag ik kort reageren? Nee. Mijn punt is dat de inbreng van de ChristenUnie iets te willekeurig voelt en dat dat beleid al eerder is neergezet. Ik denk niet dat we het daar nu over eens gaan worden.

00:48:56

Voorzitter: Het lijkt mij ook dat beide standpunten duidelijk zijn. Ik zag ook nog een vraag van mevrouw Blauw, dat kan even kort.

00:49:01

Mevrouw Blauw: Geven jullie geen prioriteit aan corona op het gebied van preventie? De GGZ-wachlijsten zijn op dit moment echt het gevolg van coronalockdowns. We zijn ook nog wel een paar jaar aan het puinruimen, maar ik heb u daar niet over gehoord.

00:49:22

De heer Brandsema: Nee, dat klopt, daar heeft u mij niet over gehoord. Dit sluit een beetje aan op mijn reactie richting GroenLinks, want ik heb specifiek voor een aantal punten om aandacht heeft gevraagd om zo niet in de volle breedte het hele akkoord door te nemen. Mevrouw Blauw heeft terecht een punt dat als het gaat om preventie, geestelijke gezondheid en mentale weerbaarheid daar de afgelopen twee jaar een enorme impact op heeft gehad voor bepaalde groepen in de samenleving. Dat kan er dus zeker onder geschaard worden.

00:49:50

De heer Bolle: Voorzitter, ik heb een klein vraagje.

00:49:52

Voorzitter: Ja, dat snap ik, maar het worden wel veel vragen nu. Ik zou graag naar de volgende woordvoering willen. Ja, VVD?

00:50:03

De heer Van der Pol: Dank u, Voorzitter. We hebben een missie in Nederland. In 2040 leven alle Nederlanders ten minste vijf jaar langer in goede gezondheid en zijn de gezondheidsverschillen tussen de laagste en hoogste sociaaleconomische groepen met 30 procent afgenomen. Preventie speelt hierbij een essentiële rol. Om hier vanuit de Groningse situatie een bijdrage aan te leveren stelt het college in het preventieakkoord voor om te focussen op drie thema's: roken, overgewicht en mentale weerbaarheid. Dat kan de VVD goed volgen.

00:50:29

De heer Van der Pol: Dit zijn thema's die een essentiële bijdrage kunnen leveren aan de missie. We hebben wel twijfels of dit preventieakkoord echt zoden aan de dijk gaat zetten. We missen concrete doelen. Het begint goed: in 2040 moet minder dan 5 procent van de volwassenen roken en alle plekken waar opgroeiende kinderen komen worden rookvrij. Dan gaat het bergafwaarts. Een daling van het percentage jeugdigen met overgewicht en obesitas, maar met hoeveel dan en vanaf wanneer? Alle inwoners van aandachtswijken aan het bewegen krijgen en houden is volgens de PvdD onrealistisch. Het mooiste doel is dat inwoners van de gemeente Groningen een gezonde, sociale, economische en fysieke omgeving hebben die gezond leven stimuleert.

00:51:13

De heer Van der Pol: Hierbij zijn de inwoners regisseur bij de inrichting van hun eigen leefsituatie en leefomgeving. Bewoners van Harkstede, Lagelandpolder en het Stadspark zouden het enorm waarderen als het college daadwerkelijk naar de inwoners luisterde als het ging over de inrichting van hun leefomgeving. Kortom, de doelen moeten concreter en realistischer. Bijvoorbeeld: welk doel stelt het college als het gaat om de preventie van overgewicht? Tot welk percentage moet dat dalen en wanneer? De data is beschikbaar en de expertise is aanwezig in Groningen. Laten we voortvarend te werk gaan en Groningen de

gezondste stad van Nederland maken. De plannen lijken op dit moment op een wirwar van projecten en pilots op het gebied van preventie, waarbij vooral op de noordelijke stadswijken wordt gefocust. Vergeet het college het doel om iedereen vijf jaar langer in goede gezondheid te laten leven?

00:52:04

Voorzitter: U heeft een interruptie van de heer Brandsema.

00:52:07

De heer Brandsema: Bedankt, Voorzitter. De VVD vraagt om concrete doelen, onder andere bij overgewicht. Ik was benieuwd of de VVD wellicht ook zelf een idee heeft waar dat naartoe zou moeten qua ontwikkeling en doel.

00:52:27

De heer Van der Pol: Enige ambitie is natuurlijk niet vreemd, bijvoorbeeld een daling van een kwart in 2030 ten opzichte van nu en een halvering in 2040. Dat zou zeer ambitieus zijn en vergt wat investeringen, maar dat heeft echt een goede invloed op de volksgezondheid.

00:52:46

Voorzitter: Een vraag van meneer Bolle.

00:52:48

De heer Bolle: Ja, Voorzitter. Ik deel de kritiek van de VVD wel, alleen is er jaarlijks twee ton beschikbaar en nu incidenteel nog een keer extra. Hoeveel geld zou de VVD daar extra aan willen uitgeven? Als je het echt groter wil maken moet je er substantieel meer geld aan uitgeven, denk ik.

00:53:08

De heer Van der Pol: Investeren in preventie is heel belangrijk, daar kom ik zo nog op terug. Wij vinden dat er ook meer aandacht moet zijn voor de inwoners van Helpman in Haren en de Buitenhof. We zien graag dat preventie structureel versterkt kan worden in het domein van de publieke gezondheid. Hierbij is het essentieel dat we een bijdrage kunnen leveren aan de gezondheid van alle Groningers. De VVD roept het college dan ook op om in de aanvraag voor de middelen van 2023 de eis te stellen dat alle projecten ofwel onderbouwend effectief zijn of de effectiviteit strikt wordt geëvalueerd, zodat dit kan leiden tot een beter beleid op de lange termijn.

00:53:52

Voorzitter: U heeft een vraag van de heer Koks.

00:53:57

De heer Koks: Voorzitter, gezond leven is niet bepaald goedkoop. Neem alleen al de kosten voor voeding die substantieel hoger zijn dan ongezonde voeding. Dat is voor veel mensen een probleem, met name voor mensen met lage inkomens. Is de VVD ook voorstander van bijvoorbeeld het verhogen van de lonen en de bijstandsuitkering, zodat ook die bevolkingsgroepen in staat worden gesteld om duurder en gezonder voedsel te kunnen kopen, of hoe moet dat anders?

00:54:27

De heer Van der Pol: De VVD is een voorstander van het verhogen van het minimumloon en daardoor zal een gezonde eetstijl als het goed is inderdaad voor iedereen mogelijk worden.

Daarbij is het ook mogelijk om met betere voorlichting iedereen in staat stellen om gezond te koken, ook voor een kleine portemonnee.

00:54:50

De heer Koks: U bedoelt daarmee dat mensen door betere voorlichting meer over oud papier gaan beschikken en dat vervolgens voor wat centjes om kunnen zetten en daar die dure voeding van kunnen kopen? Bent u ook bereid om de uitkering te verhogen? Ik hoor u wel over een kleine verhoging van het minimumloon, maar het grootste probleem zit denk ik in de uitkeringen.

00:55:13

De heer Van der Pol: Ik denk dat het minimumloon verhoogd moet worden en dat we ervoor moeten zorgen dat de inflatie niet de pan uitrijst en dat iedereen daardoor gezond kan eten. Wij willen graag dat de interventies met de grootste verwachte bijdrage aan de doelen van het preventieakkoord de middelen ontvangen voor 2023. We vragen dan ook of het college kan toezeggen om deze aspecten mee te nemen in de subsidievoorwaarden. Dank u wel.

00:55:40

Voorzitter: Uw woordvoering heeft nogal wat vragen te weeg gebracht. Mevrouw Blauw? U gaat voor de woordvoering. De heer Bolle, is dit voor een vraag aan de heer van der Pol?

00:55:54

De heer Bolle: Ja. De heer van der Pol had toegezegd om ergens later op terug te komen, maar dat heb ik nog niet gehoord.

00:56:00

De heer Van der Pol: Dat zal ik dan nog even doen. De twee ton die jaarlijks beschikbaar wordt, moet je niet alleen als twee ton zien, je moet het zien binnen het grotere domein van de publieke gezondheid. Met twee ton moet je kijken naar welke investeringen we nu kunnen doen om een duurzame verbetering van de publieke gezondheid te bewerkstelligen en daarmee kan je dus die missie bereiken waar ik net mee begon.

00:56:30

Voorzitter: U heeft nog een korte vervolgvraag daarop?

00:56:31

De heer Van der Meide: Ik ben toch een beetje geschokt door de woorden van de VVD, over dat er net zoveel geld naar Helpman moet als naar de noordelijke stadswijken. Ik denk dat een investering bij de wijken waar dat het hardste nodig is, waar mensen het minst gezond zijn, veel beter kunnen helpen dan in Helpman?

00:56:49

De heer Van der Pol: Dat heb ik niet gezegd. Ik begon met de missie dat iedereen vijf jaar langer in goede gezondheid moet leven en dat we de verschillen tussen de sociaaleconomische klassen moeten verkleinen. We moeten allebei doen, dus we moeten én inzetten op de noordelijke wijken, waarbij we die verschillen gaan verkleinen, maar we moeten niet uit het oog verliezen dat Groningen meer is dan alleen die wijken. We moeten dus ook de mensen in Helpman in Haren gezonder maken, bijvoorbeeld.

00:57:24

Voorzitter: Volgens mij is de woordvoering duidelijk. Mevrouw Blauw wou graag haar woordvoering houden, dus ik geef U het woord.

00:57:32

Mevrouw Blauw: Dank, Voorzitter. Laat ik beginnen met het feit dat ik het wel eens ben met de woorden van de VVD, wij vinden ook dat dit plan geen zoden aan de dijk gaat zetten. Wij bedanken het college wel voor deze brief en hun inzet met betrekking tot het LPA. Daar wil ik even op doorgaan, want in 2018 is door het Ministerie van VWS een nationaal preventieakkoord gesloten dat gericht is op het terugdringen van roken, overgewicht en problematisch alcoholgebruik. Dit is vertaald naar het LPA, het lokaal preventieakkoord. De PVV juicht dit soort plannen altijd toe, alleen wij vinden dit neigen naar symptoombestrijding. Het college wil met het LPA inzetten op roken, overgewicht en mentale weerbaarheid. Deze drie thema's zijn nogal problematisch, hardnekkig in de aanpak en een vicieuze cirkel van oorzaak en gevolg.

00:58:23

Mevrouw Blauw: Wat ons betreft moet je eerst de belangrijkste oorzaak aanpakken en dat is armoede. Als we kijken naar Groningen is dat de armste gemeente maar tegelijkertijd ook één van de duurste gemeenten. Dat ligt hier allemaal aan ten grondslag. Gezond eten is onbetaalbaar geworden en dat nemen wij Den Haag zeer kwalijk. Het zijn allemaal mooie plannen, maar een snack is een paar euro en gezond eten is minimaal twintig euro per dag.

00:58:48

Mevrouw Van Doesen: Wat eet jij dan?

00:58:51

Mevrouw Blauw: Ja, als je het gezonde voedsel... We weten allemaal hoe we onderuitgaan met het boodschappen doen, als je gezond eten in je karretje hebt tik je zo 20 euro af.

00:59:13

Mevrouw Blauw: Gezond eten is dus blijkbaar iets voor de rijke elite geworden. De onderzoeken van Lifelines van het UMCG liegen er niet om, overgewicht en een slechte leefstijl komen met name voor in de arme gebieden van Groningen. Wat hebben we eraan als we aan de voorkant mooie plannen uitzetten maar de ellende aan de achterkant blijft? De gevolgen van corona lopen hier ook parallel aan en daardoor zijn nog meer mensen de armoedegrens over gedrukt. Corona is ook nog een leefstijlziekte gebleken, wat het gevolg is van armoede.

00:59:46

Mevrouw Blauw: Die armoede moeten we terugdringen. Het kan naast elkaar lopen, maar zorg er eerst voor dat er minder geld wordt uitgegeven aan onzin. Als je het leven in Groningen goedkoper maakt, hebben mensen ook meer geld om gezond te leven. Anders dan de SP zoeken we dat niet in de uitkeringen, maar in het goedkoper maken van het leven.

01:00:06

Voorzitter: U heeft een interruptie van de heer Nieuwenhuijsen.

01:00:09

De heer Nieuwenhuijsen: Dank u, Voorzitter. Er werd eerder al door meneer Brandsema

gezegd dat er hier veel staat over armoede. Dat staat toch in dit stuk? Uw betoog is denk ik duidelijk en ik denk dat u op veel punten gelijk heeft, maar het staat er toch in?

01:00:26

Mevrouw Blauw: Ja, maar het gaat ons niet om wat erin staat. Het zijn mooie plannen, maar als je deze drie dingen waar het college zich op focust wil aanpakken, moet je het leven goedkoper maken anders heeft het geen zin. Het heeft simpelweg geen zin om dit te doen. Even kijken, waar was ik gebleven? De PVV blijft bij dit soort plannen zeggen dat de coronamaatregelen opgeheven moeten worden, anders is het dweilen met de kraan open voor alle genoemde thema's en vooral die mentale weerbaarheid wat ik net ook bij de ChristenUnie heb aangehaald. Dank u, Voorzitter.

01:01:08

Voorzitter: Dank u wel. Ik zag de heer Nieuwenhuijsen voor de woordvoering.

01:01:11

De heer Nieuwenhuijsen: Dank, Voorzitter. Een goede gezondheid is ontzettend belangrijk, daarover is iedereen het waarschijnlijk wel eens. De meningen over wie er verantwoordelijk is voor onze gezondheid verschillen echter nogal, dat hoorden we hier al een beetje. In Nederland heerst al langere tijd het idee dat je vooral zelf verantwoordelijk bent voor je gezondheid. Eet je groente, ga lekker joggen en op tijd naar bed en dan komt het allemaal goed. Mensen die roken hebben geen wilskracht en met overgewicht pas je niet in ons schoonheidsideaal, dus zeur niet zo en doet er wat aan. Voorzitter, zo simpel is het niet. We worden continu verleid om ongezond te eten, verslavende middelen te gebruiken of stil te zitten.

01:01:46

De heer Nieuwenhuijsen: Verslavend is daarbij misschien ook wel een sleutelwoord. Niemand eet ooit één chipje, of in mijn geval één Heinz Tomato Ketchup chipje. Niemand rookt slechts één sigaret of houdt het na een biertje voor gezien. Niemand leest maar één tweet terwijl het doemscrollen ons overduidelijk niet gelukkiger of gezonder maakt. Voorzitter, het huidige neoliberale vrijemarktbeleid - daar is hij al - maakt dat talloze bedrijven hun producten, van snacks tot apps, zo verslavend mogelijk maken om er zoveel mogelijk geld mee te verdienen. Of er wordt stevig vervuild, zoals we bij Tata Steel kunnen zien, iets waar je als individu niets tegen kunt doen. Dat zijn de momenten dat een overheid, helaas voornamelijk de landelijke overheid, aan de slag moet. Inwoners moeten namelijk kunnen rekenen op bescherming tegen zaken waar je nauwelijks weerstand aan of tegen kunt bieden maar waar je wel overduidelijk ongezond en gelukkig van wordt.

01:02:32

Voorzitter: U heeft een interruptie van de heer Brandsema.

01:02:36

De heer Brandsema: Dank u wel, Voorzitter. Een gloedvol betoog van GroenLinks. We moeten het de burger niet te makkelijk maken om in de verleiding te trappen om ongezond te leven. Vindt GroenLinks het dan een interessant idee om erover na te denken om bijvoorbeeld die happy hours af te schaffen? Een biertje of wijntje drinken is prima, het moet ook een beetje happy aging zijn, maar dat hoeft ook niet te gemakkelijk en goedkoop gemaakt te worden door de overheid zelf.

01:03:07

De heer Nieuwenhuijsen: Dank Voorzitter, en dank ChristenUnie voor de vraag. Daar zijn zeker zorgen over bij onze kant. Het is wel zo dat je nu de komende periode de mensen wel een happy hour gunt, maar het is een serieus probleem en ik snap de zorg met betrekking tot het feit dat het ernstig alcoholmisbruik niet werd genoemd. Daar ben ik ook wel benieuwd naar.

01:03:30

De heer Nieuwenhuijsen: Ik was bij zaken waar je ongelukkig en ongezond van wordt. Sigaretten en ongezond voedsel/te weinig bewegen, twee van de drie hoofdthema's, dat zijn dat soort zaken. GroenLinks is blij dat het meeste geld naar wijken gaat waarin mensen weinig te besteden hebben, omdat daar de grootste gezondheidswinst te halen valt. We vinden het eerlijker dat we daar eerst op inzetten. Ook de integratie van de voedselagenda, met daarin een stevige nadruk op het promoten van een meer plantaardig dieet, is volgens ons goed voor mens, dier en het klimaat. Wel hebben we naar aanleiding van deze twee thema's twee vragen aan de wethouder.

01:04:03

De heer Nieuwenhuijsen: In het stuk staat niets over het tegengaan van roken onder studenten, terwijl dat toch een vrij specifieke doelgroep is en de rokersgroep van 19 tot 34 jaar de grootste is. Waarom is dit het geval? De tweede vraag, en daar werd door de PVV al even aan gerefereerd, gaat over het feit dat er niets te vinden is over het supermarktenbeleid. Supermarkten spelen een grote rol in het aanbod van ongezond voedsel, zoals 1+1 gratis acties waardoor ik opeens met twee zakken Heinz Tomato Ketchup chips naar buiten loop. Wat zijn de mogelijkheden om daar nog verder op in te gaan?

01:04:31

De heer Nieuwenhuijsen: Dan nog het derde thema, de weerbaarheid. Het is goed dat de gemeente hier expliciet aandacht voor heeft, zoals ook de coronacrisis het belang van mentaal welzijn nog maar eens heeft onderstreept. Wel moeten we waakzaam zijn op het idee dat je vooral als individu sterk en weerbaar moet zijn, terwijl we volgens mijn fractie vooral de systeemfouten aan moeten pakken. Tenslotte, twee ton per jaar is tamelijk weinig voor preventie, helemaal als je beseft hoeveel geld je ermee kunt besparen. Was er op landelijk niveau de afgelopen decennia écht ingezet op preventie, dan had dat veel ellende en geld bespaard in de coronacrisis. Mensen met onderliggend lijden bleken immers veel kwetsbaarder dan gezonde mensen. Anders gezegd, het zwaarder belasten van cola had de peperdure intensive care misschien wel minder belast. In het stuk staat dan ook: 'We doen al veel, maar worden beperkt door budget en capaciteit'. We lezen dat we binnen de gemeente Groningen intersectorale samenwerking willen stimuleren. Ik hoop dus dat er in het sociaal domein een manier komt om meer geld aan de voorkant te investeren, zodat je dit aan de achterkant in geld en welzijn weer terugverdient. Tot zover.

01:05:35

Voorzitter: U had nog een kleine vraag, meneer Koks?

01:05:38

De heer Koks: Ik dacht aan een betoog, maar dat heb ik al gehad. Ik heb een vraag.

01:05:43

Voorzitter: Met de nadruk op klein.

01:05:47

De heer Koks: Oh? Waar ik wel benieuwd naar ben... Dat neoliberalisme, daar hou ik niet zo van. Er zit altijd spanning in dit soort kwesties tussen de verantwoordelijkheid van het individu en de verantwoordelijkheid van overheid, en spanningen tussen de macht van het kapitaal en de productiesystemen en wat er geproduceerd wordt. Zou u er bijvoorbeeld ook een voorstander van zijn dat al die hele slechte voedingsdingen verboden worden? Dat we vanuit Den Haag tabak gaan verbieden.

01:06:13

de heer Nieuwenhuijsen: Van een beetje paternalisme ben ik niet vreemd, Voorzitter, en ik denk dat daar echt flinke stappen in gezet moeten worden. Als je een serieus preventiebeleid wil voeren, dan zal je hardere stap moeten zetten dan 'we gaan met de producenten in gesprek', dat schiet allemaal niet op. Er mag misschien wel een flinke tand bij.

01:06:32

Voorzitter: Ik kijk even wie er nu aan de beurt is voor de woordvoering, mevrouw van Doesen?

01:06:37

Mevrouw van Doesen: Dank u wel, Voorzitter. Ik zal het kort houden. Ik heb al heel veel mooie wetenswaardigheden gehoord over dit lokale preventieakkoord. Samen met de nota positief opgroeien en gezondheid hebben we wel een enorm dak gebouwd boven onze stad om heel erg gezond te worden. Ik vind het wel erg jammer dat preventie hier geïnterpreteerd wordt als het terugdringen van problemen zoals alcoholmisbruik en weerbaarheid.

01:07:13

Mevrouw van Doesen: Ik denk dat preventie investeren aan de voorkant is, en dan ben ik het heel erg met de SP eens dat je moet investeren in wijken, buurthuizen en jeugdvoorzieningen, want daar begint het. Ik zou de thema's die genoemd zijn in deze nota heel erg omarmen, maar ik zou ze toch op een andere manier aanvliegen. Probleemoplossing hoort niet bij preventie, preventie is juist het voorkomen van problemen. Als wij dat terug kunnen zien in de uitvoeringsnota die het volgende college voorgeschoteld krijgt...

01:07:59

Mevrouw van Doesen: Volgens mij krijgen we de komende vier jaar een nieuw uitvoeringscollege, want we hebben de afgelopen maanden zoveel nota's gehad die grote beleidsparaplu's boven de stad hangen en waarvan de uitvoering allemaal door het volgende college moet worden gedaan. Ik zou heel graag zien dat we meer investeren aan de voorkant en minder aan de achterkant, en meer bezig zijn met voorkomen en minder bezig zijn met problemen oplossen.

01:08:29

Voorzitter: Dat was een helder betoog, dank u. Dan zou ik nu graag mevrouw Menger van de Stadspartij het woord willen geven.

01:08:39

Mevrouw Menger: Dank u wel, Voorzitter. Ik ben van 100% Groningen en nu namens de Stadspartij. Allereerst wil ik de inspreker bedanken voor haar betoog, daar heb ik straks ook nog een vraag over richting de wethouder. Voorzitter, een gemeente draagt medeverantwoordelijkheid voor een gezond leefklimaat en het hebben van een hoge kwaliteit van leven. Ook om de toegankelijkheid en kansen mogelijk te maken en tot op zekere hoogte te waarborgen. Laagdrempelige gezondheidszorg, de stellingname 'gezond ouder worden begint op jonge leeftijd' kenmerkt in onze optiek het lokale preventieakkoord.

01:09:19

Mevrouw Menger: De aandacht voor en de ambities tot onderschrijven het belang hiervan. Ik kan zeggen dat wij het een goed en gedegen akkoord vinden. Toch vragen wij opnieuw voor specifieke aandacht en de inzet van middelen voor de mentale weerbaarheid van jongeren en alles wat preventie kan ondersteunen. Dat hebben een aantal fracties ook al nadrukkelijk aangegeven en daar sluiten wij ons geheel bij aan. Better safe than sorry heeft bij ons de voorkeur. De vragen die ik heb met betrekking tot hetgeen wat de inspreker al aangaf gaan over het feit dat ze constateerde dat de werkgroep Toegankelijk Groningen niet geheel is meegenomen in de gesprekken. Volgens mij heb ik in een collegebrief gelezen waarin expliciet in beschreven stond dat zowel de adviesgroep Sociaal Domein en de werkgroep Toegankelijk Groningen waren meegenomen in de gesprekken, dat staat haaks op elkaar dus graag daar een reactie op van de wethouder.

01:10:22

Mevrouw Menger: Met betrekking tot de weerbaarheid wat mijn collega van de ChristenUnie aangaf... Ik mag hopen dat we daar als gemeente volop op in gaan zetten omdat ik denk dat de jongeren onze toekomst zijn. Als we zien en horen hoe ongelooflijk erg de mentale weerbaarheid van jongeren onder druk staat, vind ik dat het een absolute plicht is van ons allen om ons daar volop voor in te zetten. Ik ben heel blij dat een collega dat heeft aangestipt. Nogmaals, wij sluiten ons daar geheel bij aan. Dank u wel, Voorzitter.

01:11:01

Voorzitter: Dank u wel. Ik kijk even rond. Zijn er nog woordvoeringen die we nog moeten horen?

01:11:07

De heer Bolle: Niks moet, maar... U kunt uw oren dicht doen, Voorzitter.

01:11:11

Voorzitter: De heer Bolle, gaat uw gang.

01:11:15

De heer Bolle: Ik ben het wel eens met mevrouw van Doesen en de heer Koks dat het uiteindelijk gaat om echte preventie, dus het voorkomen van problemen. Hier moeten we ook aansluiten bij het lokale preventieakkoord om uiteindelijk dat geld uit te kunnen geven. Er zit ook niet veel anders op dan ons aan die voorwaarden te houden, want anders moet het weer terug naar Den Haag en dat zou jammer zijn. Ik vind het een goed akkoord. Ik snap de vragen van de ChristenUnie en daar wil ik me wel bij aansluiten. Tegelijkertijd zie ik ook met het beperkte budget niet gelijk wat dat dan in de praktijk aan extra focus zou moeten opleveren voor die problemen. Verder ben ik blij dat ik nu weet...

01:12:03

Voorzitter: U heeft een interruptie van de heer Koks.

01:12:05

De heer Koks: Vanwege het beperkte budget? Vindt u dan ook niet, net als de VVD, dat die doelen die bereikt moeten worden nog wat aangescherpt moeten worden? Het lijkt onmogelijk om met twee ton per jaar deze brede doelen te bereiken.

01:12:20

De heer Bolle: Nee, dat klopt. Ik denk dat het sowieso niet kan. Je kunt hier wel hele specifieke doelen gaan stellen, maar dat gaan we sowieso niet halen. Met dit bedrag kom je niet veel verder dan dit soort kleine projecten. Het zou mooi zijn als je dingen met elkaar zou kunnen knopen, dat was volgens mij ook de wens van de motie die is ingediend toen. Daar kun je misschien wat voordeel mee halen, maar dan zit je nog vast aan de voorwaarden die aan die uitkering zitten. Ik heb twee van die ongezonde koeken opgegeten vandaag, binnen een half uur. Dat is dus de schuld van het college, dat weet ik nu en daar ben ik blij om.

01:13:08

Voorzitter: Alleen maar wortels en selderij de volgende keer, zou ik zeggen. Ja inderdaad, dat dacht ik ook. De schepen achter je verbranden. Ik kijk dan richting het college voor de beantwoording.

01:13:30

Wethouder Diks: Dank u wel, Voorzitter. Misschien eerst even reagerend op de inspreker, mevrouw de Jonge van de werkgroep Toegankelijkheid Groningen. U gaf het zelf in uw betoog al aan, we hebben vorig jaar een beetje met kokend water die aanvraag voor het budget moeten doen, ik denk dat ik het zo kan omschrijven. Dat kwam omdat de VNG dat budget had opengezet en op de een of andere manier waren wij niet heel snel om dat aan te vragen. Dat hebben we toen nog heel snel gedaan en daarom zitten we nu in deze structuur. Mevrouw de Jonge gaf het ook al aan, dat betekent ook dat we toen op voorhand niet alle belangrijke partijen in de gemeente hebben kunnen betrekken. Zoals zij zelf ook al zei is dat ondertussen veranderd en zo zitten we er ook in. Natuurlijk gaan we dit bekijken, ook in de richting van mevrouw Menger die daar nog expliciet naar vroeg.

01:14:23

Wethouder Diks: Ondertussen zijn er natuurlijk al wel contacten gelegd met de werkgroep Toegankelijkheid Groningen en gaan we hen zeker betrekken. Ik vond het ook wel erg dat mevrouw de Jonge dat zei en ik trek me dat ook wel aan, moet ik eerlijk zeggen. Als je een beperking hebt, steeds pijn hebt en elke dag moeite moet doen om aan te haken op die samenleving, dan moeten wij als samenleving ook de hele dag openstaan voor deze groep die het moeilijk heeft. Ik trek me dat aan en wij zullen daar intern beter op gaan letten. De werkgroep is ondertussen aangehaakt maar het gaat natuurlijk niet alleen om de werkgroep maar om mensen met een beperking, dus dat zullen we beter gaan doen. Mevrouw de Jonge gaf ook aan dat we af moeten van uitsluiting en dat onderstreep ik van harte en ik hoop U ook allemaal, dus we zullen dit op gaan pakken.

01:15:27

Wethouder Diks: Meneer Pechler had ook apart gevraagd naar hoe wij naar de inspraak van de werkgroep Toegankelijkheid Groningen kijken, dus bij dezen. Meneer Pechler gaf zelf aan

dat de preventie van het roken in een aantal gevallen nog wel een slag kan maken, zeg ik tongue-in-cheek. Dan weet iedereen die de heer Pechler net buiten zag wat ik bedoel. Een heel serieus onderwerp wat u aansneet was de mentale weerbaarheid. Het feit dat het met een deel van onze bevolking mentaal niet zo goed gaat is voor ons als college een reden geweest om, vooruitlopend op de uitbreiding van het nationale preventieakkoord met mentale weerbaarheid, dit onderwerp ook specifiek toe te gaan voegen.

01:16:17

Wethouder Diks: De RUG en het UMCG zijn heel druk bezig met een tienjarig programma om 10 procent minder psychisch kwetsbare mensen te hebben. Als je het zo zegt, voornamelijk voor meneer van der Pol en de heer Koks, is het al wat specifiek. Als je 10 procent zegt klinkt dat niet als heel hoog vind ik altijd, maar het is een megaopgave om dat in die acht jaar voor elkaar te gaan krijgen. We zullen daar ook samen met de RUG en het UMCG in optrekken om dit programma vorm en inhoud te geven. Het terugdringen van die psychische kwetsbaarheid en het oog daarvoor hebben is belangrijk. Vanwege de gedachte dat een kwart van onze bewoners daar een probleem mee heeft, is het voor ons allemaal van groot belang dat wij dat gaan oppakken.

01:17:16

Wethouder Diks: Ik ben het met iedereen eens die zich afvraagt of de bedragen die genoemd worden genoeg zullen zijn om dit allemaal te doen. Ik zie een paar mensen een beetje somber kijken. Je kunt met twee ton hier en vier ton daar natuurlijk geen 235.000 Groningers gelukkiger en gezonder maken, maar je kunt wel iets in gang zetten en dat is wat we proberen met dit lokale preventieakkoord. We proberen een aantal dingen in gang te zetten samen met het Rijk om in de jaren 2021, 2022 en 2023 een duw te geven aan een aantal processen die al in gang gezet zijn.

01:17:55

Wethouder Diks: We hebben natuurlijk goede hoop dat het nieuwe kabinet, dat ook al een paar keer de termen gezond en preventie in de mond heeft genomen, hopelijk ook meer geld voor die thema's beschikbaar gaat stellen wat ons dus ook meer ruimte geeft om op lokaal niveau dat op goede manier in te gaan richten. De heer Koks vroeg of het mogelijk is om een combinatie met gezond voedsel en een maaltijd, het project wat we samen met de kinderopvang doen, op breder gebied kunnen doen.

01:18:34

Wethouder Diks: U noemde Frankrijk, maar ik weet dat er in Scandinavië ook veel wordt gedaan met eten op scholen. Ik zou dit heel graag mee willen nemen. We hebben die pilot gedraaid en zijn nu met de evaluatie bezig om te kijken hoe we daar nu mee verder gaan. Het idee dat je probeert om gezonde en verse maaltijden te verzorgen voor mensen met een relatief laag inkomen is denk ik een heel mooi programma. Om goed te kijken of we dat ook samen met scholen en/of de voedselbank kunnen doen wil ik dit graag meenemen op weg naar een verdere uitvoering van dit akkoord. Een gezonde groene omgeving versterkt een gezond leven, zo heb ik het even opgeschreven. Dat is zo. Natuurlijk kun je met die paar ton, als ik het zo klein mag maken, niet een hele gezonde omgeving maken.

01:19:28

Wethouder Diks: We weten natuurlijk wel uit het grote programma dat we hebben gedraaid

op het Europapark, waarbij echt heel nadrukkelijk is ingezet op een speciale architectonische inrichting van de gebouwen en leefomgeving daaromheen, ons niet voor niks de gezondste stad van Nederland heeft gemaakt. In een goede omgeving wonen helpt enorm om je gezonder te laten voelen en gezonder te laten leven. Pardon?

01:20:04

De heer Koks: De gezondste stad van Nederland, maar hoe kunt u dan verklaren dat van de 70 scholen er 35 of zelfs nog minder meedoen aan dat programma? Dat is minder dan de helft.

01:20:29

Wethouder Diks: Ja, we zijn intern ook met man, vrouw en macht bezig om iedereen zoveel mogelijk te betrekken. In dat hele preventieverhaal is het echt een sneeuwbaaleffect. Als we kijken naar rookvrije gebieden zijn we begonnen op een paar plekken. We zien dat nu echt uitdijen over de hele gemeente op allerlei plekken. Scholen, maatschappelijke instellingen en bedrijven hebben een rookvrije omgeving gemaakt. Dat probeer je natuurlijk ook met die gezonde, groene omgeving steeds verder te bereiken, zodat partijen ook van elkaar leren en vervolgens elkaar meenemen om dat goede gedrag ook in hun eigen omgeving te tonen. In die zin zie ik de sneeuwbal ook.

01:21:18

Wethouder Diks: De heer Brandsema begon over het problematisch alcoholgebruik en waarom dat is komen te vervallen. Dat is niet vervallen, maar het is niet zo specifiek benoemd. Ik denk dat we dat zo moeten zien. Helemaal technisch en een beetje koud is het zo dat de gezondheidswinst van minder overgewicht hoger is dan de gezondheidswinst van minder alcoholgebruik. Dat is niet helemaal zoals wij met zijn allen met preventie bezig willen zijn, want dat is dan iets minder slecht en dat wil je natuurlijk ook niet. U gaf een aantal onderwerpen mee, waaronder Stoptober Dry January en de convenanten met de hogescholen.

01:22:04

Wethouder Diks: Ik kan me voorstellen dat we dit in ieder geval even oppakken in combinatie met de hogescholen in dat convenant en het grotere verhaal over het terugdringen van overmatig alcoholgebruik. Daar is onderling al genoeg over uitgewisseld. Ik zeg u toe dat ik er nader naar zal kijken, ook in relatie met de integrale aanpak van de gezondheid, daar had mevrouw van Doesen het over. We hebben het gesprek over het lokale preventieakkoord nu, vorige week ging het over positief opgroeien.

01:22:47

Wethouder Diks: Dit hele jaar kunnen we gebruiken om het meerjarig gezondheidsbeleid met elkaar te gaan bespreken en dan zal dat culminereren in een nieuw meerjarig gezondheidsbeleid. Ik kan me voorstellen dat al dit soort onderwerpen daar dan ook een plek in gaan vinden. Ik vind happy hour wel een mooie, moet ik eerlijk zeggen. Mevrouw Menger had het er ook over. Ik werd een beetje nostalgisch toen ik die term hoorde. Dat had je vroeger, ten minste toen ik uitging.

01:23:22

Wethouder Diks: Dat is er nog steeds? Dan ben ik al te lang nergens geweest, denk ik. Wij allemaal, in verband met de sluiting van de horeca. Maar ik vond het wel mooi dat meneer

Brandsema sprak over happy aging. Als u het niet erg vindt, kan het zijn dat u die nog een keer terugziet op andere plekken. U maakte ook een opmerking over mentale weerbaarheid en het uitbreiden daarvan met seksuele voorlichting. Het is momenteel heel opportuun om het daarover te hebben. Wien de vervelende en ernstige gevolgen van seksueel grensoverschrijdend gedrag voor meiden én jongens, daar heeft U nadrukkelijk aandacht voor gevraagd.

01:24:01

Wethouder Diks: Het lijkt me goed om dat ook mee te nemen, al is het maar vanwege de situatie waar we met zijn allen in beland zijn dat dit onderwerp meer aandacht behoeft. Ik hecht er wel waarde aan om daar nog een opmerking over te maken. Het is goed dat meiden weerbaar zijn, het is nog beter als jongens dit gedrag niet vertonen. Het is niet het slachtoffer dat weerbaarder moet zijn, maar de jongen die dit gedrag niet moet vertonen.

01:24:26

Voorzitter: U krijgt daar een kleine vraag over van de heer Brandsema.

01:24:32

Wethouder Diks: Nee, Voorzitter, even een opmerking. Dat was inderdaad precies wat ik beoogde met het benoemen van de jongens. Dat sloeg precies op het punt wat u nu maakt, inderdaad.

01:24:42

Wethouder Diks: Zoals we denk ik allemaal op Twitter voorbij hebben zien komen: educate your sons. Dat is het, dus daar zullen we zeker aandacht aan besteden. Ik heb een paar weken geleden bij de bespreking over de soa-testen toegezegd om voor de zomer met een plan te komen om de seksuele cultuur veel breder te beschrijven. Hoe gaan we hier allemaal met elkaar om en hoe verhouden we ons tot elkaar? Dat is alleen maar opportuun geworden door alles wat we in de afgelopen weken sinds The Voice en BOOS hebben meegemaakt.

01:25:23

Wethouder Diks: Dan voor mevrouw van Doesen, de heer Brandsema en de heer Koks. We hebben een aantal onderwerpen die we specifiek in de zwakkere wijken extra willen benadrukken, maar ik ben het met iedereen eens dat dit akkoord en de uitvoering daarvan op de hele gemeente slaat. Het is niet zo dat we delen uitzonderen of iets dergelijks, we hebben alleen meer aandacht voor wijken die sociaal gezien wat zwakker zijn.

01:25:55

Wethouder Diks: De heer van der Pol wou concrete doelen zien. Ik probeerde u net ook aan te geven met die 10 procent minder psychisch kwetsbare mensen dat een kwart minder rokers echt een megaopgave is. Ik ben het wel met u eens, misschien moeten we in de uitwerking en het uitschrijven van het gezondheidsbeleid meer concrete doelen stellen. Niet alleen u vroeg daarnaar maar ook anderen en daar ben ik het wel mee eens. We kunnen kijken of we iets strakker kunnen krijgen wat we er precies mee willen. Als je een euro in een inwoner gooit, heb je hem niet over een uur gezonder, dat weten jullie ook. Het is een samenhangend beleid, dat is ook de opmerking die mevrouw van Doesen maakte over het integrale beleid, en dat geheel leidt tot gezondere inwoners. Dat zijn de opmerkingen die ik in de beantwoording wilde meegeven.

01:26:56

Voorzitter: Dank u wel, dan geef ik het woord graag aan mevrouw Jongman. U heeft nog een korte vraag?

01:27:02

De heer Koks: Elke keer die korte vragen, heeft dat effect? Ik ben wel benieuwd naar de nota, want die eindigt zonder evaluatie. Wanneer krijgen wij dit terug met de resultaten, zodat we ook een oordeel kunnen vellen over de bereikte resultaten?

01:27:20

Wethouder Diks: Ik legde net al even de connectie met de meerjarige nota van het gezondheidsbeleid. Ik stel me voor dat we de uitvoering van dit programma daaraan koppelen en u daarin aangeven wat de gestelde doelen zullen zijn. Zoals u weet staat de uitnodiging vanuit het college om met een groep vanuit de raad mee te denken over wat er allemaal in de gezondheidsnota moet komen. We hebben afgelopen maand overleg daarover gehad en we komen nog een keer met een concept naar u toe. Uiteindelijk ligt er dan een definitieve nota met alles wat u wil toevoegen.

01:28:00

De heer Koks: En in die nota worden op een gegeven moment ook de resultaten van dit verhaal verwerkt?

01:28:05

Wethouder Diks: Ik zou me kunnen voorstellen dat daar heel nadrukkelijk een connectie mee wordt gelegd, maar dit is natuurlijk echt de driver om voor deze specifieke onderwerpen het een en ander in gang te gaan zetten. Dat heeft natuurlijk alleszins relatie met het algemene gezondheidsbeleid, dus ik stel me voor dat het daarin terugkomt.

01:28:26

Voorzitter: Dank u wel, dan is mevrouw Jongman aan de beurt.

01:28:30

Wethouder Jongman: Dank u wel, Voorzitter. Van zorg naar preventie is een thema waar u al eerder aandacht voor heeft gevraagd, ook in de motie. Ik wil eerst even aangeven dat we proberen in die zorg naar preventie... Dat is echt een belangrijk thema, want alles wat we kunnen voorkomen en op tijd kunnen voorkomen is winst. Ik denk dat we het daar met zijn allen over eens zijn. Dat thema hebben we de afgelopen periode geprobeerd te benadrukken in al onze beleidsopvattingen. Hoe richten we wijken in? Hoe hebben we de voorzieningen? Welke mogelijkheden zijn daarvoor? We hebben bijvoorbeeld voor het gebiedsgerichte werk gezorgd dat mensen naar een nabije voorziening kunnen, dat is een voorziening waar je zo naar binnen kunt stappen.

01:29:21

Wethouder Jongman: We hebben u ook in de sociale basis een aantal keren meegenomen en bijgepraat over waar we mee bezig zijn. Ook over het belang van die verbanden in de samenleving, verbanden met een buurthuis waar je naartoe kunt en waar we extra jongerenwerkers hebben ingezet. Alle organisaties die werkzaam zijn in de wijk dragen bij aan het doel van zorg naar preventie. Ik heb het onderdeel sport nog niet eens genoemd, want daar zit ook een hele wereld achter waarin we mensen ook willen aansporen om gezonder te leven door middel van bewegen, en de voorzieningen in onze wijken die we

daarvoor hebben ingericht. Dat is even een korte aftrap van dat punt, waarbij het over het fysiek sociale domein gaat.

01:30:06

Wethouder Jongman: Als je dan specifiek kijkt naar het sociaal domein en uw opmerkingen over onze reactie op de motie, dan brengt u mij enigszins in verwarring, maar ik hoop dat we er samen uitkomen. We staan als raad en college voor hetzelfde punt, we willen inzetten op preventie. We willen dat we in die wijken aanwezig zijn. Misschien stond het te letterlijk in de motie, bijvoorbeeld maar niet uitsluitend met de buurtwerkers. Het tweede punt hierbij is dat we in de begroting op verzoek van uw raad ook gezegd hebben: we gaan op een ander niveau... Zo moet ik dat zeggen voor meneer Koks, dat is wel weer een Frans woord dus dat wordt een lastige, maar we snappen elkaar.

01:30:56

Wethouder Jongman: Dit gaat over hoe we bijvoorbeeld gerapporteerd hebben, in plaats van allerlei interventies en activiteiten zijn we meer over de resultaten gaan rapporteren. U gaf in uw bijdrage over de reactie op de motie drie signalen af. De ene ging over meer geld en de andere had geen behoefte aan meer geld. Een volgend iemand zei dat ze meer detailinformatie willen. We kunnen alle informatie geven, maar we hebben juist in de begroting afgesproken om dat op resultaatniveau te rapporteren. Uw vraag was om te zorgen voor voldoende werken in de wijk of werken in de buurt. Hoe heeft u dat gedaan? We hebben gepoogd om dat in deze brief samen te vatten, en niet alleen specifiek op de wijken maar ook in het bredere verhaal waar ik net mee begon. Het is heel jammer dat we elkaar dan niet goed hebben begrepen in de rapportage waar u om heeft gevraagd. Er zijn een paar antwoorden mogelijk. A: Ik kan u alle informatie geven over waar we op inzetten op detailniveau, of B: U geeft aan, en dat is aan u, uiteraard...

01:32:08

Wethouder Jongman: Juist in die opsomming van de activiteiten die we doen hebben we willen laten zien dat we juist in die brede samenhang, in het sociale domein en in die wijken actief proberen te zijn. Ik vond het een beetje jammer hoe de SP daar een beetje over mopperde. Dit college is een enorme voorstander van meer beweging in de wijken. In die thema's van sociale basis willen we heel bewust zijn, in de manier waarop we onze huishoudelijke hulp in de toekomst willen organiseren, hoe we gebiedsgericht zijn gaan werken en hoe we gebiedsteams hebben.

01:32:40

Wethouder Jongman: De gebiedsteams heb ik nog niet eens genoemd, maar die zitten ook bij mensen in de wijken om activiteiten aan elkaar te verbinden. U brengt mij daarom een beetje in verwarring met uw reactie. Nogmaals, het college wil alle informatie leveren, als u wil weten hoeveel geld er in een bepaalde wijk zit kunt u dat op korte termijn krijgen. Het schoolzwemmen was nog een punt, daar wil ik nog even op ingaan. In deze raad is destijds een debat geweest over het schoolzwemmen, daar waren u en ik denk ik nog samen bij. Er was de afdrank dat scholen het zelf niet meer willen gezien de hele grote tijdsinvestering die het van hen vraagt. Er is een vangnet voor mensen die het niet kunnen betalen, dat is er gewoon. We hebben heel erg ingezet op gymnastiek en extra bewegingsonderwijs op scholen. Voor de wijken waar kinderen het wat lastiger hebben, hebben ook nog het vangnet van wisseling.

01:33:34

Voorzitter: Er zijn nog ongeveer twee minuten, die klok loopt achter. Vandaar dat ik af en toe wat strenger op de tijd let. Zijn er nog dringende vragen aan de wethouders? Eerst de heer Koks.

01:33:46

De heer Koks: Ja, even een kleine vraag. Als ik in de wijken rondloop, bijvoorbeeld in Vinkhuizen, Paddepoel of Leeuwenborg hoor ik dat er daar voor tieners slechts één keer in de week een soos is. Hoe is het in vredesnaam mogelijk dat in een wijk als Leeuwenborg waar veel jongeren rondlopen er maar één moment in de week is waarop ze elkaar kunnen ontmoeten? Dit soort voorbeelden drijven me ertoe dat het welzijnscomponent in de wijken meer aandacht nodig heeft.

01:34:23

Voorzitter: Ik zal eerst de vragen verzamelen. Ik zag de heer Nieuwenhuijsen ook met een vraag?

01:34:26

De heer Nieuwenhuijsen: Ja, dank, Voorzitter. Ik had nog een vraag over de supermarkten en over het rookbeleid voor studenten, die twee punten.

01:34:35

Voorzitter: En dan de heer van der Meide.

01:34:38

De heer Van der Meide: Ja, nog even over die motie. Het gaat niet over het beleid, het ging over het inzichtelijk maken dus het is fijn als het college ons dat kan geven. Misschien dat we er ambtelijk contact over kunnen hebben. Ik heb de heer Bolle nog altijd hoog zitten als het gaat over procedures, misschien kan ik dat inderdaad ambtelijk afhandelen. Ons signaal is heel duidelijk, wij willen graag zien dat organisaties en buurthuizen ook buiten de gemeente om genoeg geld hebben voor die activiteiten, omdat wij denken dat dat in de preventie werkt. Net als het verhaal van mevrouw van Doesen, niet het oplossen van een probleem maar het voorkomen van problemen aan de voorkant door leuke activiteiten te organiseren. Dat kan heel erg helpen.

01:35:17

Voorzitter: Dan nu het college.

01:35:18

Wethouder Diks: Dank u wel, Voorzitter. Excuus, meneer Nieuwenhuijsen, ik had een aantal blaadjes en volgens mij heb ik het laatste blaadje niet goed bekeken. Het roken onder studenten is niet genoemd omdat de studenten, hogescholen en universiteiten daar zelf al heel druk mee zijn. Er is een heel groot programma, ook op de universiteiten. U weet er alles van, denk ik. Er wordt al heel veel actie ondernomen voor een rookvrije universiteit, er zijn ook allerlei tips over hoe je van het roken af kunt komen. Ik weet dat Zernike Campus al rookvrij is, eveneens als allerlei plekken hier in de stad, zal ik maar zeggen. Aandacht voor het tegengaan van roken onder studenten is al in het beleid opgenomen.

01:36:04

Wethouder Diks: We zien dat supermarkten nog veel goedkope voeding aanbieden. Je ziet wel steeds meer dat er in supermarkten andere soorten voedsel wordt aangeboden, veel

meer vegan en vegetarisch. Ik zie mensen knikken, dat zien we veel meer. Het gezondere voedsel, wat een lagere milieudruk heeft en beter voor jezelf is, wordt steeds meer genoemd. We hebben wel nagedacht, ook in het kader van het armoedebeleid, om te kijken of het mogelijk is om supermarkten ook een andersoortige rol te geven. We zouden daar dan met hen in gesprek over moeten gaan, dat zou ik heel graag willen.

01:36:51

Wethouder Jongman: Dank u, Voorzitter. Het punt wat de heer van der Meide aangeeft over dat we ambtelijk contact moeten hebben over wat u precies wil en zoekt is goed, dan kunnen we dat misschien specifiekere uitzoeken. Het is fijn als we dit op die wijze kunnen oppakken zodat u de informatie krijgt waar u naar zoekt en we niet gericht allemaal dingen toesturen wat niet de bedoeling is. De bedoelingen die u hebt zou ik heel graag ambtelijk met u willen verkennen, zodat u het inzicht wat u zoekt kunt krijgen. We hebben de afgelopen periode, ook in coronatijd, structureel extra ingezet op jeugd in de wijken.

01:37:36

Wethouder Jongman: We zien inderdaad dat een aantal jongeren minder goed meekomen. Ik wou als algemeen punt nog even benoemen dat we juist in de wijken een heel aantal voorzieningen hebben waar mensen ook zo naartoe kunnen en die wij ook als gemeente financieren. Bijvoorbeeld het Hamelhuys, de Stroming, het Odensehuis en de Wiershoeck. Dat zijn allerlei verschillende soorten organisaties waar je zo naar binnen kunt lopen. De oude bieb heb ik nog niet genoemd, maar ook de inzet van de Roege Boys in Vinkhuizen, kiosken die gerund worden en in het Oosterpark wordt er van alles gedaan. Ik wil niet zeggen dat daar niks aan de hand is omdat er al veel wordt gedaan, maar ik wil een beeld geven en dat we juist de bedoeling hebben om te peilen wat er gebeurt in de wijken. Hoe kun je daar op een goede manier mensen aan elkaar verbinden zodat de problemen niet groter worden? Dat is de absolute inzet.

01:38:26

Voorzitter: Hartstikke mooi. Wilt u nog heel kort het woord?

01:38:32

Wethouder Diks: Ja, ik heb nog één opmerking. Ik heb mevrouw van Doesen een aantal keren aangehaald over uw opmerking over het integraal beleid, maar u had nog twee opmerkingen gemaakt en daar kan ik kort op reageren. U gaf aan dat het beleid nu te veel uitgaat van het terugdringen, en is dat geen negatieve insteek? Dat zijn mijn woorden, maar daar ben ik het helemaal mee eens, het woord preventie betekent natuurlijk ook voorkomen.

01:38:58

Wethouder Diks: Mevrouw Menger gaf aan dat voorkomen beter is dan genezen en voorkomen ook positief is. Dat is een andere kijk op de zaak, daar ben ik het mee eens. We zouden ook meer de insteek moeten hebben dat we het één doen en het ander niet laten. In een aantal gevallen is het natuurlijk zo dat je moet terugdringen omdat mensen al overgewicht hebben of al roken.

01:39:19

Mevrouw Van Doesen: Dat komt in ons gezondheidsbeleid ook wel terug, maar ik denk dat

een preventieakkoord het accent op voorkomen zou moeten leggen en in gezondheid kan je het dan wel weer op het oplossend vermogen gooien.

01:39:35

Mevrouw Diks: Ja, ik herken enorm wat u zegt en het valt me nu pas op dat we het zo hebben ingestoken, dus ik ga kijken naar hoe we hierover moeten praten. Dank voor deze opmerking.

01:39:50

Voorzitter: Hartelijk dank. Dit zijn geen raadsvoorstellen, dus als iemand een motie in wil dienen, dan wordt dat een motie vreemd. Zijn er partijen die overwegen om hier moties over in te dienen of niet? Ik zie geen partij die dat is van plan is, dus dan wordt dat niet geagendeerd. Hartelijk dank en een fijne middag.